

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11-05-23172 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 11-11-47409 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת יסכה רוטנברג

תובעים 1. מוחמד דוח
2. מקריוס סאבא

נגד

נתבעים 1. הילה רחמני
2. איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ

1. הילה רחמני
2. מוחמד דוח

צד ג' 1. איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ
2. מוחמד דוח

פסק דין

1
2 שתי התביעות יסודן בנוקים שנגרמו לשניים מבין ארבעת הרכבים המעורבים בתאונה הנדונה.

ההליך

- 3
4
5 1. נסיבות התאונה בעיקרן אינן שנויות במחלוקת. שלוש מחלוקות עיקריות עלו: **האחת**,
- 6 אחריותם של כל אחד מהנהגים המעורבים לאירוע התאונה; **השנייה**, היקף הנזקים
- 7 שנגרמו בעטייה; **השלישית**, שאלת הכיסוי הביטוחי. וזה פירוט הדברים.
- 8
9 2. מדובר בתאונת צומת. הצומת בו אירעה התאונה הוא צומת מרובע, שאינו מרומזר. עובר
- 10 לתאונה התובע בת.א. 11-05-23172 ("מוחמד") התקרב לצומת מדרום לצפון, והנתבעת
- 11 בתביעה הנ"ל ("הילה") התקרבה לצומת מכיוון מזרח למערב. אין מחלוקת כי בכיוון נסיעת
- 12 רכב הילה הוצב תמרור עצור, אין גם מחלוקת שרכב מוחמד נפגע בדופן הימני מאחור ורכב
- 13 הילה נפגע מלפנים, וכי כתוצאה מהפגיעה נהדף רכב מוחמד ופגע בשני רכבים חונים. אחד
- 14 מהרכבים שנפגע הוא רכב התובע בת.א. 11-11-47409 (להלן: "מקריוס"). הרכב הנוסף
- 15 שנפגע, אינו מעורב בהליך דין.
- 16
17 3. כאמור, אין מחלוקת שרכב מקריוס נפגע בעודו חונה לצד הכביש, על כן אין מחלוקת כי
- 18 מקריוס זכאי לפיצוי על מלא נזקיו. הצדדים הגיעו להסכמה כי נזקים אלו יועמדו על סך
- 19 26,899 ₪ נכון ליום 10.11.13 (פרוטוקול, עמ' 5 שורות 9 – 20). המחלוקת היא על מי
- 20 מהצדדים לשאת בתשלום הפיצוי המוסכם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 23172-05-11 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 47409-11-11 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

- 1 4. אשר לתביעת מוחמד. כאמור, אין מחלוקת שבכיוון נסיעת רכב הילה הוצב תמרור עצור, על
2 כן אין גם מחלוקת בדבר אחריותה של הילה לאירוע התאונה. עם זאת, יש מחלוקת לגבי
3 היקף הנזק שנגרם לרכב מוחמד ולגבי אשמו התורם של מוחמד לאירוע התאונה, לטענת
4 הילה יש לייחס למוחמד אשם תורם בשיעור שלא יפחת מ- 50%. מחלוקת נוספת היא בין
5 הילה ובין מבטחת רכבה, ולטענת המבטחת, אין כיסוי ביטוחי לאירוע התאונה.
6
7 **נסיבות התאונה והאחריות לה**
- 8 5. שני עדים העידו לגבי נסיבות התאונה, והם שני הנהגים המעורבים: מוחמד והילה.
9
10 6. מוחמד העיד כי הוא חצה את הצומת, ולקראת סופו פגע ברכבו בצידו הימני אחורי, רכב
11 הילה. כתוצאה מהפגיעה הוסת הרכב ימינה ופגע בשני רכבים חונים. מוחמד העיד שבמהלך
12 התאונה הוא נחבל ופונה לבית חולים, ועל כן אינו זוכר יותר דבר. בחקירתו הנגדית העיד כי
13 לא הבחין ברכב הילה טרם הפגיעה (עמ' 32 שורות 5 – 9).
14
15 7. הילה העידה שהיא התקרבה לצומת ולפניה ובצמוד לה, נסע רכב של חברים. הרכב לפני
16 חצה את הצומת, וגם היא החלה לגלוש בנסיעה איטית לתוך הצומת. לפתע הגיח מצידה
17 השמאלי ובמהירות מסחררת רכב מוחמד, פגע ברכבה, והמשיך ופגע בשני רכבים חונים עד
18 שנעצר. לטענתה רכבה ניזוק קלות, ועלות תיקון הנזק עלתה כדי 500 ₪ בלבד.
19
20 8. בחנתי את מכלול הראיות. אין למעשה מחלוקת כי זכות הקדימה נתונה לרכב מוחמד וכי
21 בכיוון נסיעת רכב הילה הוצב תמרור עצור. מכאן שהילה לא כיבדה את זכות הקדימה
22 הנתונה לרכב מוחמד ולא צייתה לתמרור המוצב בכיוון נסיעתה. עוד עולה כי רכב מוחמד
23 נפגע בקצה הדופן הימנית אחורית (תמונות ת/3) של הרכב, ומכאן שמרבית הרכב חלף כבר
24 על פני הצומת. ממוקד הפגיעה עולה עוד כי רכב הילה הוא שפגע ברכב מוחמד. לאור זאת
25 יש להסיק כי מרבית האחריות לתאונה רובצת על הילה.
26
27 9. עם זאת יש לייחס למוחמד אשם תורם. מוחמד העיד כי לא הבחין ברכב הילה טרם
28 הפגיעה, ולא הובהר מדוע הוא לא הבחין בו. זאת ועוד, הפגיעות ברכב מוחמד וברכב
29 מקריוס הן משמעותיות, ולאור זאת יש להסיק כי מוחמד לא התאים נהיגתו לתנאי הדרך
30 והמקום, ומהירות נסיעתו היתה גבוהה מהמצופה והסביר בנסיבות העניין.
31
32 בהתחשב במכלול הנסיבות אני אומדת את אשמו התורם של מוחמד בשיעור של 20%. עם
33 זאת אין מדובר באשם תורם המבסס עילה לתביעה, ובתביעת מקריוס תישא הילה, או
34 מבטחת רכבה, לבדה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11-05-23172 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 11-11-47409 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **היקף הנזק שנגרם לרכב מוחמד**
- 2 10. מוחמד מבסס תביעתו על חוות דעת שמאי מטעמו, ת/5. לא הוצגה חוות דעת נגדית
- 3 והשמאי לא נדרש לחקירה. לפי האמור בחוות דעת השמאי, הרכב נבדק ביום 15.11.10,
- 4 היינו יומיים לאחר התאונה. במהלך החקירה הנגדית טען ב"כ הילה כי הנזקים הנטענים
- 5 אינם נראים בתמונות הנזק, וכי התובע העצים נזקיו. אינני מקבלת טענות אלו, שמשמען כי
- 6 לאחר התאונה ניזוק הרכב בתאונה נוספת, אף שהרכב נבדק סמוך מאוד לתאונה. אין כל
- 7 ראייה לכך.
- 8
- 9 מוחמד לא צילם את תמונות הנזק אלא השמאי, ואין מקום להסיק לגבי קיומם או העדרם
- 10 של הנזקים מתוך תמונות הנזק כשלעצמן. בנסיבות אלו, יש לקבל את מסקנות השמאי
- 11 כמפורט בחוות דעתו, שלא נסתרה.
- 12
- 13 11. אשר לעלות התיקון. התובע הציג חשבונית מהמוסך, ת/4, והעיד כי שילם למוסך עבור
- 14 התיקון. אומנם התובע לא הציג קבלה או שיקים לתשלום, אך מדובר באדם פרטי, ולא
- 15 הוכח כי היה באפשרותו לתקן את הנזק בעלות פחותה, או כי כך נעשה. לאור האמור הוכח
- 16 במידה הנדרשת כי כתוצאה מהתאונה נגרמו לרכב הנזקים המפורטים בחוות דעת השמאי.
- 17
- 18 12. המסקנה היא שמוחמד זכאי לפיצוי על 80% מנזקיו כאמור בכתב התביעה, למעט פיצוי בגין
- 19 ראש נזק של עוגמת נפש, שלא הוכח.
- 20
- 21 **הכיסוי הביטוחי**
- 22 13. הרכב בו נהגה הילה היה מבוטח ביטוח צד ג', אצל הנתבעת 2 (להלן: "המבטחת"). מאחר
- 23 והמבטחת כפרה בכיסוי הביטוחי שלחה הילה למבטחת הודעה לצד שלישי בשתי התביעות
- 24 שהוגשו נגדה (תביעת מקריוס ותביעת מוחמד).
- 25
- 26 המבטחת טוענת שעל פי תנאי הפוליסה מותר היה רק לאביה של הילה ולבת זוגו לנהוג
- 27 ברכב, ומשכך, אין כיסוי ביטוחי לנהיגתה של הילה. לכך משיבה הילה וטוענת כי הכיסוי
- 28 הביטוחי הורחב וכלל גם את נהיגתה שלה.
- 29
- 30 14. לעניין מחלוקת זו העידו הילה ואביה, וכן נציגי המבטחת.
- 31
- 32 הילה העידה שבזמנים הרלוונטיים היא למדה כסטודנטית באוניברסיטת באר שבע.
- 33 בסביבות חודש יולי 2010, היא פנתה לאביה וביקשה כי יאפשר לה לנהוג ברכב, מעת לעת,
- 34 במהלך החופשות, ולבקשתה הרחיב אביה את הכיסוי, כך שהפוליסה תכלול גם אותה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11-11-23172-05 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 11-11-47409-11 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

ויתור ומניעות

- 1
2 טענה נוספת אותה יש לבחון, היא טענת המבטחת לפיה הילה מנועה ומושתקת מלטעון
3 לכיסוי ביטוחי, בשל קיומו של כתב ויתור וסילוק עליו חתם אביה (נספח ג' לתצהיר פקידת
4 התביעות נ/14). לפי האמור בתצהיר, לאחר שדרישת האב לקבלת כיסוי ביטוחי נדחתה על
5 ידי המבטחת, הוא ביקש כי תביעתו תידון בוועדת ערר פנימית, והובהר לו כי תנאי לפנייה
6 לוועדה, הוא חתימתו על כתב ויתור וסילוק (סעיפים 13 – 16 לתצהיר פקידת התביעות).
7 לאור זאת ולאחר שהאב חתם על אותו מסמך, הוא מנוע מלתקוף את עמדת המבטחת,
8 בניגוד להתחייבות שנטל על עצמו, באותו המסמך.
9
10 בתגובה טוען האב כי ההצעה לפנות לוועדת ערר, לא היתה שלו אלא של נציג המבטחת, וכי
11 לאחר שהוא הביע חששות מהמסמך עליו נדרש לחתום, הובהר לו כי המסמך לא ימנע ממנו
12 לממש זכויותיו, ומדובר בהליך פורמאלי גרידא (סעיף 18 לתצהיר נ/10 ; נ/11).
13
14 לשם הבנת הדברים, אביא חלק מתניות כתב הוויתור והסילוק:
15 **"בהמשך לדחיית התביעה לתגמולי ביטוח שהגשתי לכם.....ובהמשך לפנייתי אל**
16 **החברה בבקשה כי ועדת הערר..... תדון בבקשתי..... אני.. מאשר, מצהיר ומתחייב**
17 **בזאת כדלקמן:**
18 1. אני...מקבל את עמדת החברה בנוגע לדחיית התביעה ואי זכאותי לקבלת תגמולי
19 ביטוח כלשהם בגינה, וכן נמסר לי ואני מסכים כי.....הדיון בבקשה על ידי
20 הוועדה, הינם הליכים המתבצעים על ידי החברה באופן ולונטרי, לפנים משורת
21 הדין.....
22 2. הובהר לי ואני מסכים כי החברה תהיה רשאית להפסיק את פעילות הוועדה.....לפי
23 שיקול דעתה המוחלט.....
24 3. ידוע לי כי החברה אינה מתחייבת להעלות את הבקשה לדיון בפני הוועדה.....
25 4. אני מוותר בזאת ויתור סופי ומוחלט על כל תביעה ו/או טענה מכל מין וסוג
26 שהוא כלפי החברה ו/או מי מטעמה
- 27 5. הנני מקבל ומסכים כי החלטת החברה...הינן החלטות סופיות ומוחלטות, ולא תהיה
28 למי מטעמי טענה ו/או תביעה מכל מין וסוג שהוא בנוגע להחלטות הללו.....".
- 29
30 21. טענות המבטחת אינן מקובלות עלי, ושלושה טעמים לדבר.
31
32 ראשית, טענת הוויתור אינה נזכרת במכתבי הדחיה ששלחה המבטחת לצדדים שלישיים אף
33 שמכתבים אלו נשלחו בחודש אפריל 2011, לאחר החתימה על כתב הוויתור בחודש מרץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11-05-23172 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 11-11-47409 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

- 1 2011. בנסיבות אלו אין לאפשר למבטחת להסתמך על כתב וויתור כדי להשתחרר מהחבות
2 הביטוחית. ואכן, אין בכתבי ההגנה שהגישה המבטחת, כל טענה למניעות או וויתור נוכח
3 חתימת האב על כתב קבלה וסילוק.
4
5 שנית, גרסת האב לפיה הובהר לו שאין בחתימתו על המסמך משום פגיעה בזכויותיו
6 המהותיות, לא נסתרה, ואותו נציג עימו היה האב בקשר לא זומן לעדות, אף שזהותו ידועה.
7
8 22. **שלישית**, וזה עיקר. יש לדחות את טענות המבטחת, מנימוק מהותי יותר. משמעות טענת
9 המבטחת היא שלילת זכותו של המבוטח לפנות לערכאות. "זכות הגישה לערכאות
10 שיפוטיות הינה זכות בסיסית ויסודית. חשיבותה הרבה של זכות זו נגזרת מן הצורך
11 להבטיח, כי מי שסבור שזכאי הוא לסעד משפטי יוכל להביא את עניינו בפני ערכאות
12 שיפוטיות, על מנת שאלו תכרענה בדבר..... הדברים נכונים בין אם מכירים בזכות הגישה
13 לערכאות כזכות חוקתית ובין אם לאו" (ע"א 1480/04 מליבו ישראל בע"מ נ. מדינת ישראל
14 – משרד הבינוי והשיכון, סעיף 16 לפסק הדין).
15
16 בשל חשיבותה של זכות הפניה לערכאות, נקבע כי קיימת חזקה פרשנית לפיה אין תכליתו
17 של חוזה למנוע אפשרות של מי מהצדדים לפנות לבית משפט, ובהתאם לחזקה זו יש לפרש
18 תניה חוזית שבאה להתנות על זכות זו (פרשת מליבו, שם, והאסמכתאות שם; ע"א 3833/93
19 לוינ' לוי). כאשר נסתרת החזקה הנ"ל לפיה כוונת הצדדים לא היתה לשלול את זכות
20 הגישה לערכאות, וכאשר אין אפשרות לפרש את החוזה באופן שימנע פגיעה בזכות זו, עשוי
21 בית משפט לקבוע כי התניה הרלוונטית בטלה בהיותה סותרת את תקנת הציבור (סעיף 30
22 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג – 1973; פרשת מליבו, שם).
23
24 לאור זאת, יש לפרש את האמור בכתב הויתור והסילוק הנ"ל, ככזה שלא בא למנוע מהאב
25 את זכות הגישה לערכאות. ואכן, כאמור, האב העיד מפורשות שכך הובהר לו.
26
27 ואם לא ניתן להגיע לפרשנות זו, יש לקבוע כי הויתור על זכות הפנייה לערכאות בטל
28 בהיותו סותר את תקנת הציבור. יש לזכור שהמסמך עליו חתם האב לא נחתם במסגרת
29 הסדר פשרה כולל בין צדדים. במקרה אחרון זה עשויה התניה על זכות הגישה לערכאות
30 להיחשב כחלק מפשרה הוגנת בין הצדדים, בה הובטח לצד המוותר טובת הנאה המפצה
31 אותו של הויתור (ע"א 6234/00 ש.א.פ. בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ). בענייננו
32 מדובר במסמך עליו נדרש המבוטח לחתום, כתנאי לאפשרות לתקוף את עמדת המבטחת
33 באינסטנציה פנימית נוספת, אם וככל שהמבטחת תימצא לנכון לעשות זאת, על פי שיקול
34 דעתה המוחלט. המבטחת לא נתנה כל הסבר ותכלית לדרישה כי תנאי לדיון נוסף יהא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11-11-23172-05 דוח ואח' נ' רחמני ואח'
תא"מ 11-11-47409-11 מקריוס ואח' נ' רחמני ואח'

תיק חיצוני:

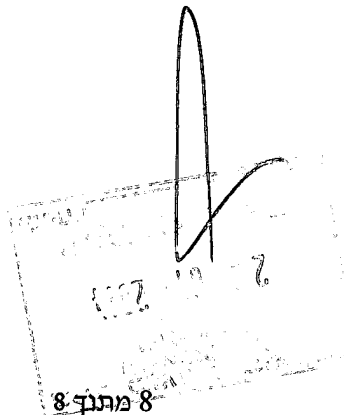
- 1 ויתור המבוטח על זכות הפנייה לערכאות. בנסיבות אלו, ככל שהמבטחות טוענות כי אין
2 לקבל את טענת האב לפיה הובהר לו כי אין בחתימתו על המסמך כדי לפגוע בזכויותיו
3 המהותיות, יש לקבוע כי תניית הוויתור בטלה, בהיותה סותרת את תקנת הציבור.
4
- 5 23. מכל הטעמים האמורים, טענת המבטחת כי הילה מנועה מלטעון לכיסוי ביטוחי, נדחית.
6 התוצאה היא שבכל חיובי הילה תישא המבטחת, נתבעת 2 וצד ג'.
7
- 8 24. לאור האמור, תביעת מקריוס (ת.א. 11-11-47409) מתקבלת. אני מחייבת את הנתבעת 1
9 (הילה) לשלם לתובע סך של 26,899 ₪ צמוד ונושא ריבית מיום 13.11.10 בתוספת אגרת
10 משפט כפי ששולמה ושכ"ט עו"ד בשיעור 15% בתוספת מע"מ. התביעה נגד הנתבע 2 נדחית,
11 ובנסיבות העניין ללא צו להוצאות. כמוכן אני מקבלת את ההודעה לצד שלישי ששלחה
12 הילה נגד המבטחת, ומחייבת את צד ג', איי די איי חברה לביטוח, לשלם להילה את כל
13 הסכומים בהם חוייבה בצירוף אגרת הודעה לצד שלישי ושכ"ט עו"ד בשיעור 10% מהסכום
14 הפסוק בתוספת מע"מ (הסכום נקבע בהתחשב בכך שייפסק שכ"ט עו"ד נוסף במסגרת
15 תביעת מוחמד). ההודעה לצד ג' 2, מוחמד, נדחית, ובסיבות העניין ללא צו להוצאות.
16
- 17 תביעת מוחמד (ת.א. 11-05-23172) מתקבלת בחלקה. אני מחייבת את הנתבעים, באמצעות
18 הנתבעת 2, לשלם לתובע סך של 31,219 ₪ צמוד ונושא ריבית מיום 30.12.10 בתוספת אגרת
19 משפט כפי ששולמה ושכ"ט עו"ד בשיעור 15% בתוספת מע"מ. כמוכן אני מקבלת את
20 ההודעה לצד שלישי ששלחה הילה, ומחייבת את צד ג', איי די איי חברה לביטוח לשלם
21 להילה את כל הסכומים בהם חוייבה בצירוף אגרת הודעה לצד שלישי ושכ"ט עו"ד בשיעור
22 10% מהסכום הפסוק בתוספת מע"מ. הסכומים ישולמו בתוך 30 יום מהיום.
23

המזכירות מתבקשת לשלוח לצדדים עותק מפסק הדין.

ניתן היום, ט' ניסן תשע"ד, 09 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.

יסקה רוטנברג (חשני)

יסקה רוטנברג, שופטת

27
28
29
30
31